

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ การปกครอง สิ่งที่จะต้องพิจารณาเป็นประการแรก คือ การวางรากฐานการศึกษา ให้แก่เยาวชน เพราะการศึกษาเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพของประชกรนั้นถือว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องปลูกฝัง ความคิด เจตคติ ถ้ายอด ค่านิยม ประเพณี ของสังคมและปลูกฝังวัฒนธรรมให้แก่วัยรุ่น นอกจากนี้การศึกษา ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนและสังคม ซึ่งเป็นรากฐานของความเจริญของบุคคลและ ประเทศชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้กล่าวถึง การศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางหรือนโยบายในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของไทยไว้ดังนี้ "การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียน มีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความ ถิ่นก เพื่อให้แก่แต่ละบุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (สำนักนายกรัฐมนตรี 2520 : 8)

ในปัจจุบันการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของไทย ทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้จัด ค่าเงินมา 8 ปี และ 5 ปี ตามลำดับ แต่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรยังมี ปัญหาอยู่มาก แม้จะใช้หลักสูตรมานานพอสมควรแล้วก็ตาม จากการศึกษาตามประเมินผล การใช้หลักสูตรทั้ง 2 ระดับ ของกรมสามัญศึกษา พบว่า โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการ นำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน สภาพการปฏิบัติ-

การสอนของครู-อาจารย์ ภายในโรงเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน (กองแผนงาน 2528 : 9 ก.)

ค่านโครงสร้างในการปฏิบัติงาน ปัญหา และอุปสรรค ที่เกิดจากโครงสร้าง และกระบวนการบริหารงานวิชาการ โดยส่วนรวมแล้วเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีสาเหตุมาจากผู้บริหารงานวิชาการ ยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในงานวิชาการ ทำให้ไม่สามารถควบคุม และให้การนิเทศงานวิชาการแก่ครู-อาจารย์ได้ดีพอ และให้ความสนใจในค่านนั้นน้อย (นิพนธ์ รอคภัย 2525 : ข)

ค่านหลักสูตร มีปัญหาเรื่อง เอกสาร คู่มือครู แผนการสอน หนังสือเรียน โดยเฉพาะรายวิชาเลือกต่าง ๆ ในหลักสูตรมีไม่ครบทุกรายวิชา ทำให้เกิดปัญหาในการเปิดสอนรายวิชาเลือก ซึ่งจะสนองตอบต่อจุดหมายหลักการของหลักสูตร ที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ โดยสรุปแล้ว ปัญหาค่านวัสดุ หลักสูตร เอกสารประกอบการเรียนไม่เพียงพอ เป็นปัญหามาก ต้องแก้ไขควบ นอกจากนี้ยังพบปัญหาทางค่านเนื้อหาหลักสูตร ซึ่งทำให้ครูไม่เข้าใจจุดหมายและสอนไม่ทัน (พงศ์พิศ ทะคง 2526 : จ)

ในเรื่องการประเมินผลนั้น ยังประสบปัญหาค่านแนวปฏิบัติอยู่มาก ทั้งค่านคู่มือประเมินผล ครูขาดความรู้ ขาดบุคคลที่จะมาให้คำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับประเมินผล (กนกรัตน์ ชาญกว้าง 2523 : 137-138)

นอกจากจะมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแล้ว ในปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในค่านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทำให้ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปหลายประการ นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงระบบของการจัดการศึกษา การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และการขยายตัวทางค่านวิชาการ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยเฉพาะครู จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้รับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางค่านการศึกษาที่กำลัง

เป็นอยู่

เพื่อแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน และเพื่อเป็นการช่วยพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ให้บรรลุตามความมุ่งหมาย จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้กล่าวไว้ในรายงานเกี่ยวกับการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาว่า "การนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ได้ผลแท้จริง จะต้องเป็นการนิเทศภายในโรงเรียน" (ศิลปนันท เกตุทัต 2518 : 132)

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นความพยายามอย่างหนึ่งในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นการนิเทศการศึกษาโดยบุคลากรในโรงเรียนเอง ผู้นิเทศ ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าวิชาหมวดวิชา หรือหัวหน้าสายวิชา และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนทั้งครูในโรงเรียนด้วยกันเอง โดยหลักการ คือ หัวหน้าที่วางแผน ประสานงาน ช่วยเหลือแนะนำบริการต่าง ๆ แก่ครูภายในโรงเรียน ซึ่ง อาคม จันทสุนทร (2519 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ก่อให้เกิดผลดีในการดำเนินงานของโรงเรียนหลายประการ คือ

1. เป็นการช่วยเหลือส่งเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีไม่เพียงพอที่จะนิเทศการศึกษาได้ทั่วถึง
2. การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียน ย่อมมีความรู้ในปัญหาได้ดี และสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าที่จะให้คนภายนอกมานิเทศ
3. ผู้นิเทศภายในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับครูอยู่แล้ว ทำให้บรรยากาศในการนิเทศ ทำได้อย่างเป็นกันเอง ไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคย
4. ผู้นิเทศในโรงเรียนสามารถจะติดตามการปฏิบัติงาน หรือผลงานนิเทศได้ตลอดเวลา เพราะอยู่ใกล้ชิดกัน และสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดหมาย โดยไม่ขาดความต่อเนื่อง

ในทางปฏิบัติยังไม่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียน
 ยังประสบปัญหา และอุปสรรคหลายด้าน ในปี พ.ศ.2525 เสาวภา เชาวันชลากร
 ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมส่วนกลาง สังกัด
 กองการมัธยมศึกษา โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ส่วนกลาง เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มี
 ความเห็นสอดคล้องกันและอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนปัญหาที่พบเนื่องมาจากขาดเงิน
 งบประมาณ ผู้บริหารไม่เห็นความจำเป็น ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
 ของการนิเทศอย่างแท้จริง ตลอดจนไม่ศรัทธาในตัวผู้นิเทศภายใน (เสาวภา
 เชาวันชลากร 2525 : ๑) ²⁷⁴⁻²⁷⁷

ในปี พ.ศ. 2527 ประสงค์ สังชะไชย ได้ทำการวิจัยโดยศึกษาความ
 คิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 พบปัญหาและอุปสรรคในการ
 นิเทศภายในโรงเรียน ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติการณ์เทศการศึกษาภายใน
 โรงเรียนเป็นครั้งคราว ไม่มีระบบแบบแผนโรงเรียนขาดบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศที่มี
 ความรู้ความเข้าใจและความชำนาญ ครูไม่มีความศรัทธาต่อผู้นิเทศ และไม่เห็นความ
 จำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจ เหมือนไม่ได้รับความไว้วางใจ
 ในการสอน โรงเรียนขาดการวางแผนนิเทศและขาดงบประมาณ (ประสงค์ สังชะไชย
 2527 : ฉ)

จากแนวความคิดและผลการวิจัยที่กล่าวมา พอประมวลได้ การนิเทศการศึกษา
 ในโรงเรียนมัศึกษามีความจำเป็นและสำคัญ เพราะเป็นการช่วยปรับปรุงและเพิ่ม
 ประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งการดำเนินการนิเทศการศึกษา
 ภายในโรงเรียน สิ่งที่มีจำเป็นอย่างยิ่งก็คือ จะต้องมึลักษณะและขอบข่ายงานที่ชัดเจน
 ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันปฏิบัติ ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาถึงงาน
 การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่โรงเรียนได้ปฏิบัติจริง ผลการศึกษา
 จะทำให้ทราบว่า งานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับการปฏิบัติจริง
 อย่างไร และทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

พื้นที่ในเขตการศึกษา 12 อันประกอบด้วย 7 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และนครนายก เป็นพื้นที่เฉพาะอีกทีหนึ่งที่สมควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ ทั้งนี้เนื่องจากกรมสามัญศึกษา ได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงได้มอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ และกองแผนงาน ร่วมกันศึกษาหาแนวทางในการพัฒนางานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้มีลักษณะที่ชัดเจน และสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามสถานการณ์ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน กองแผนงานจึงได้บรรจุโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้อยู่ในแผนปฏิบัติการ ของปีงบประมาณ 2527-2529 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน (กองแผนงาน 2528 : 10-11 ก)

โครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นโครงการของกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้มอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ ร่วมกับกองแผนงานกรมสามัญศึกษา ร่วมกันดำเนินการ มีขั้นตอนในการดำเนินงานตามโครงการ โดยสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทดลองหาแนวทางในการจัดการนิเทศการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน คือ งบประมาณ 2527-2529

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการขยายผลงานของการทดลอง ในขั้นตอนที่ 1 เป็นการทำงานของเขตการศึกษาต่าง ๆ จัดทำโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนขึ้น ในโรงเรียนที่เป็นประธานกลุ่มโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาทุกเขตการศึกษา ดำเนินงานในปีงบประมาณ 2529

ขั้นตอนที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั่วประเทศจัดโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2534 จัดตามแผนพัฒนาการศึกษาในระยะที่ 6

จากขั้นตอนที่ 1 คณะผู้ดำเนินงานได้คัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12 จำนวน 9 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง โดยมีการประชุมบุคลากรหลักของโรงเรียน เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจในหลักการ กิจกรรม และระเบียบวิชาการ จัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และโรงเรียนทดลองรับไปปฏิบัติ นอกจากนี้กลุ่มโรงเรียนทดลองจะเป็นจุดแห่งการเผยแพร่ภายในเขตการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเกิดการตื่นตัว ในการพัฒนางานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งในขณะนี้การดำเนินงานตามโครงการ ในขั้นตอนที่ 1 ได้สิ้นสุดลงแล้ว (กองแผนงาน 2528 : 28 ค)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติการสอนโดยตรงในเขตการศึกษา 12 จึงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงได้ทำการศึกษางานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินการงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษา ที่จะพัฒนาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษางานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่โรงเรียนได้ปฏิบัติตามการรับรู้ ของผู้บริหาร และครูเท่านั้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบการศึกษางานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งกำหนดโดย เบ็น เอ็ม แฮร์ริส (Ben M. Harris 1985 : 10-12) ประกอบด้วยงาน 10 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดระบบการเรียนการสอน การบริหารบุคลากร การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมครูประจำการ การจัดปฐมนิเทศครูใหม่ การจัดบริการพิเศษแก่ครู การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการประเมินผลการสอนเท่านั้น
2. ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษางานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12 เท่านั้น
3. ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษางานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ในปีการศึกษา 2528-2529
4. ในการวิจัยครั้งนี้จะไม่ศึกษาโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง การทำงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานร่วมกับครู ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

งานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง งานที่ผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานร่วมกับครู ในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดระบบการเรียนการสอน การบริหารงานบุคคล การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดฝึกอบรมครูประจำการ การปฐมนิเทศครูใหม่ การจัดบริการพิเศษแก่ครู การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการประเมินผลการสอน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ในสังกัดของกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

เขตการศึกษา 12 หมายถึง หน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราคร ปราณบุรี และนครนายก

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 1,665 คนขึ้นไป

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ระหว่าง 585 คน ถึง 1,620 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 540 คน ลงมา

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และหัวหน้าหมวดวิชา

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12

ประโยชน์ที่ไ้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถดำเนินการงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้
3. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หรือผู้ที่ศึกษาและวิจัยในค่านี้อีกต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร
 - 1.1 กลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน

เขตการศึกษา 12 โดยการศึกษาข้อมูลจากประชากรที่เป็นผู้บริหาร และครู โดย
จำแนกโรงเรียนออกเป็น ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวม 128 โรงเรียน
จำนวนประชากรที่เป็นผู้บริหารและครู รวมทั้งสิ้น 5,707 คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร
จำนวน 1,132 คน และครูจำนวน 4,575 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร

จากกลุ่มประชากร นำมาหากกลุ่มตัวอย่างประชากร จากการเปิด
ตาราง Morgan (Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan 1970 :
608) ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 97 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 285 คน และ
ครู 354 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารและครู ในการวิจัยนี้
ทั้งสิ้น 639 คน แล้วนำมาเทียบสัดส่วนตามจำนวน และขนาดของโรงเรียน ในแต่ละ
จังหวัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่ง
ประกอบด้วย แบบตรวจสอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)
แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ เป็นแบบสอบถามที่ถามผู้บริหาร โรงเรียนและครู โดยแบ่งออก
เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
และสภาพของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับงานการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ที่ไปปฏิบัติ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหา ในการปฏิบัติงาน
การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list)
และแบบปลายเปิด (Open-ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบ-

สอบถาม เป็นหนังสือราชการ ออกจากกองการมัธยม กรมสามัญศึกษา ไปยังโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ลักษณะ คือ

- 3.1 นำแบบสอบถามไปส่งและเก็บด้วยตนเอง
- 3.2 นำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเอง และให้ผู้ตอบส่งคืนทางไปรษณีย์
- 3.3 ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งคืนทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5. การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการเสนอข้อมูลออกเป็น 5 บท โดยแต่ละบทประกอบด้วยข้อมูลในเรื่องต่อไปนี้

บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ขอบเขตของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอข้อมูลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

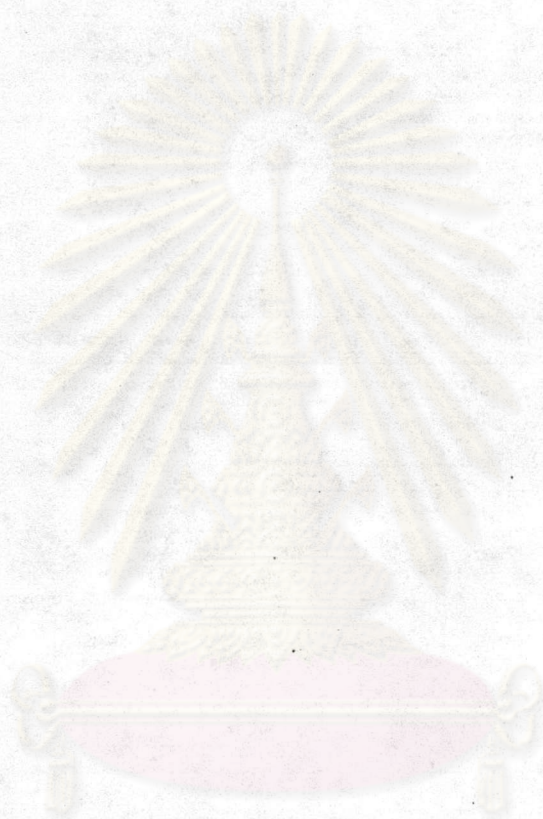
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย